

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **G.S.**  
wywołanej sygnalizacją skazanego  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 19 sierpnia 2026 r.,  
na posiedzeniu bez udziału stron,  
wniosku sędziego SN  
o wyłączenie dwóch sędziów SN od udziału w sprawie  
oznaczonej sygn. akt **III KO 168/25**

p o s t a n o w i ł:

**na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.**  
**wyłączyć sędziów SN I.Z. i A.B. od udziału w sprawie.**

## UZASADNIENIE

Do rozpoznania sprawy wywołanej sygnalizacją skazanego zaistnienia na etapie kasacyjnym bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., zarządzeniem z 12 marca 2026 r., powołano m.in. I.Z. i A.B. Wyłączenia tych dwóch sędziów od rozpoznawania przydzielonej im sprawy zażądał sędzia tegoż trzyosobowego składu we wniosku z 8 maja 2026 r. (data prezentaty k. 18), wskazując, że w związku z tym, że zostali powołani na swoje stanowisko na skutek rekomendacji KRS ukształtowanej w trybie określonym w ustawie z 8 grudnia 2017 r., nie spełniali wymogów niezawisłości i bezstronności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się zasadny.

Jest bezsporne, że pan A.B., zanim decyzją pierwszej Prezes Sądu Najwyższego z 1 października 2020 r. został przeniesiony do Izby Karnej, był powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych na podstawie postanowienia Prezydenta RP z 10 października 2018 r. w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w dniu 23 sierpnia 2018 r. w składzie określonym ustawą z 8 grudnia 2017 r. a pan I.Z. został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego Izby Karnej na podstawie postanowienia Prezydenta RP z 4 maja 2020 r. poprzedzonego rekomendacją Krajowej Rady Sądownictwa w postaci uchwały z 21 listopada 2019 r. w składzie określonym ustawą z 8 grudnia 2017 r.

Wadliwość tej procedury omówiona została w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 i w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, wynika też z normatywnej treści art. 41 § 1 k.p.k., art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. EKPC i art. 47 Karty Praw Podstawowych. Rolą powołanych przepisów jest zagwarantowanie stronie prawa do bezstronnego, niezależnego i niezawisłego sądu, a takim może być wyłącznie sąd ustanowiony ustawą. Pozostawienie trzyosobowego składu SN zgodnie z zarządzeniem z 12 marca 2026 r. już samo w sobie spowoduje wady, które będą prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, gdyby w składzie rozstrzygającym sprawę zasiadali sędziowie I.Z. i A.B. Badanie zasadności wniosku należało poprzedzić dywagacją, że każdy polski sąd jest związany dokonaną przez ETPC wykładnią standardu z art. 6 ust. 1 EKPC (zob. post. SN: z 16 września 2021 r., I KZ 29/21; z 22 marca 2022 r., I KZP 13/21; z 15 września 2022 r., I KO 75/21), a to skutkuje przyjęciem, że rozstrzygnięcie w sprawie przez osobę powołaną do Sądu Najwyższego na stanowisko sędziego w wadliwej procedurze, wiąże się z istotnym i bardzo prawdopodobnym naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC, ale także standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Takie stanowisko miało miejsce w wyrokach EKPC przeciwko Polsce: z 22 lipca 2021 r., nr 43447/19 w sprawie Reczkowicz, z 8 listopada 2021 r., nr 49868/19 i nr

57511/19 w sprawie Dolińskiej-Ficek oraz Ozimka oraz z 3 lutego 2022 r., nr 1469/20 w sprawie Advance Pharma sp. z o.o. a punkt widzenia Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z 16 września 2022 r., III KK 339/22 głoszący, że wejście w życie przepisów art. 29 § 4 – 25 ustawy o Sądzie Najwyższym nie może prowadzić do obniżenia standardu dopuszczalności badania bezstronności (...) sędziowskiej oraz określenia skutków ich braku, wypracowanego w orzecznictwie TSUE i ETPCz” – było pierwszą z przesłanek decydujących o stwierdzeniu, że realizacja standardów wynikających z przepisów art. 41 § 1 k.p.k., art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. EKPC i art. 47 Karty Praw Podstawowych wymagała uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

Drugim argumentem, który ostatecznie dopełnił zasadności twierdzenia o konieczności wyłączenia od rozpoznania sprawy III KO 168/25 panów I.Z. i A.B. było ustalenie, że skoro sprawa dotyczyła sygnalizacji zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., na etapie kasacyjnym, a więc ujmując rzecz wprost: pod adresem sędziego SN, który rozpoznał kasację podniesiono zarzut powołania go na stanowisko na wniosek KRS ukształtowanej na podstawie ustawy z 8 grudnia 2017 r., to już samo w sobie pozwoliło na sięgnięcie po instytucję odsunięcia sędziów objętych wnioskiem z 8 maja 2026 r., od prowadzenia sprawy, na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. Pozostawienie przedmiotowej sprawy w referacie pana A.B. i pana I.Z. groziłoby naruszeniem reguły *nemo iudex in causa sua* i wystąpieniem obawy, że w odbiorze zewnętrznym pojawi się przeświadczenie o istnieniu kierunkowego nastawienia sędziów, co do sposobu rozstrzygnięcia kwestii wskazanej w nadzwyczajnym środku zaskarżenia.

Z tych powodów, kierując się zagwarantowaniem stronie prawa do bezstronnego i niezależnego sądu zapewnionego ustawą (art. 6 ust. 1 EKPC), a także biorąc pod uwagę konieczność wyeliminowania niepożądanych skutków prawnych w postaci żądania wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 3 k.p.k. oraz w celu ochrony Skarbu Państwa przed odpowiedzialnością odszkodowawczą, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.t]